

BILDANDE AV *Malungsfluggens naturreservat*

Objektnummer	2004574
Län	Västernorrland
Kommun	Sundsvalls
Socken	Attmar
Fastighet	Långskog 2:54
Markägare	Staten genom naturvårdsfonden.
Förvaltare	Länsstyrelsen
Lägesbeskrivning	Cirka 17 km SV Attmar k:a
Ekon kartblad	16H NV
Mittpunkt	x: 6896550 y: 1556682 (Rikets nät)
Areal [hektar]	30,0
Prod skogsmark [ha]	26,0
Natura 2000	SE0710002
Naturtyper [ha]	Granskog 25,5
	Myr 4,1
	Övrigt 0,4

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Detta beslut upphäver tidigare beslut 1985-06-14, diarienummer 11.1211-1681-85, främst avseende på en utvidgning av naturreservatet och en revidering av skötselplanen.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap, 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 22 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm (1998:1252), att de föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser som framgår av detta beslut skall gälla beträffande naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller från 2006-05-25 även om de överklagas.

I enlighet med 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm, ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet

Med stöd av 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm beslutar länsstyrelsen att fastställa bifogad skötselplan.

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och värdefull naturmiljö som hyser en förekomst av den rödlistade laven långskägg. Detta innebär att viktiga strukturer som skadade, döende och död ved skall bevaras och i huvudsak utvecklas enligt de över tiden rådande ekologiska processer.

Syftet skall nås genom att låta granmiljöerna i huvudsak utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. I direkt anslutning till vissa långskäggsbärande träd kan det bli aktuellt att skapa små luckor i granskogen för att på sikt gynna långskägg, som ofta uppträder i naturliga luckor. Arten är ljuskrävande och den överslutna skogen kan bli negativ för artens fortlevnad.

De i området ingående Natura 2000-habitaten ska bevaras i gynnsam bevarandestatus (se nedan).

Syftet är även att, inom ramen för ovannämnda syften, ge allmänheten möjlighet till naturupplevelse.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad (till- eller ombyggnad) eller annan anläggning.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, muddra, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark och block.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 5 anlägga väg, stig eller spång.
- 6 avverka, fälla eller skada växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel.
- 8 inplantera djur, växter eller andra organismer.
- 9 framföra motordrivna fordon annat än i samband med uttransport av skjutna älgar, varvid särskilda anvisningar ska följas, se skötselplan.
- 10 upplåta mark för militär övningsverksamhet.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.
- 3 eventuell ringbarkning av gran eller motsvarande åtgärd i syfte att gynna långskägglaven, se vidare skötselplanen.
- 4 undersökningar av mark, vatten, vegetation och djurliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
- 2 insamla mossor, svampar eller lavar med undantag för plockning av matsvamp för husbehov.
- 3 framföra motordrivet fordon, annat än på befintlig väg för motorfordonstrafik.
- 4 klättra i boträd eller på annat sätt medvetet störa eller skada djurlivet.
- 5 insamla eller föra bort ryggradslösa djur.
- 6 genom grävning eller på annat sätt skada mark och block.
- 7 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.
- 8 utföra vetenskapliga undersökningar som innebär markering av provytor eller annan åverkan inom reservatet utan länsstyrelsens tillstånd.
- 9 använda området för idrottsarrangemang utan länsstyrelsens tillstånd.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för underhåll av befintlig väg ej heller för skötsel och underhåll av befintligt radartorn samt för de åtgärder som behövs för reservatets skötsel enligt fastställd skötselplan (bilaga 2).

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Sammanfattande beskrivning

Reservatet omfattar naturskogspartier på sluttningarna av det 455 meter höga berget Malungsfluggen. Reservatets lägsta punkt på 400 möh, ligger vid myren Patjamassa i östra delen av reservatet. Det mest iögonfallande med Malungsfluggen är det ca: 40 m höga, civila, radartorn som står på bergets topp.

Malungsfluggen består till mesta delen av granskog av blåbärstyp, där beståndsåldern kraftigt varierar men är i medel ca 120 - 130 år. Skogen i reservatet har påverkats lite av mänsklig aktivitet under senare tid och inom reservatet finns det grov granskog med ibland hög andel död ved. Vissa delar av reservatet har karaktären av höghöjdsgranskog. Reservatet bildades ursprungligen för att skydda förekomsten av långskägg, som då var känd som en av Sveriges rikaste lokal.

I dag påträffas endast ett fåtal träd och orsaken till den relativt kraftiga nedgången är inte klarlagd men det kan bero på både luftföroreningar och en alltför sluten skog. Lavar är i allmänhet känsliga för luftföroreningar och även i viss mån känsliga för minskat ljusinsläpp. Den utvidgning som nu föreslås medför att ytterligare ett antal träd med långskägg hamnar inom reservatet. Hela området är påverkat av gamla tiders plockhuggning då man kan se gamla mossbelupna stubbar lite varstans i reservatet.

Natura 2000

Området är utpekad att ingå i nätverket Natura 2000 enligt art- och habitatdirektivet. Inom området finns i direktivet ingående naturtyper, se nedan. En särskild bevarandeplan finns för Natura 2000-området.

Framtida verksamheter i anslutning till reservatet som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området, kan kräva tillstånd. Detta regleras dock ej av föreskrifterna för reservatet, utan av annan lagstiftning (miljöbalken 7 kap 28 § m fl).

I naturreservatet ingår följande naturtyper enligt art- och habitatdirektivet, areal i ha (*=prioriterad art eller naturtyp):

7140	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	4 ha
9010	*Västlig taiga	26 ha

Ärendets beredning

Området är utpekad i översiktsplanen för Sundsvalls kommun som ett område för naturvård. Några motstående intressen finns inte redovisade för området i översiktsplanen.

Malungsfluggen uppmärksammades första gången 1925 då Efraim Eriksson, en känd botanist i Medelpad, hittade långskägg i nordost-sluttningen. Ett första underlag för en eventuell reservatsbildning togs fram genom en naturinventering redan 1977, "Urskogen på Malungsfluggen". Malungsfluggen uppmärksammade även i den länstäckande inventeringen av ur- och naturskogar som genomfördes 1979.

Malungsfluggens naturreservat bildades 1985 och var en del i ett avtal där SCA förband sig om att inte avverka eller lämna in någon avverkningsanmälan i området. Någon ersättning erlades aldrig vid tillfället för bildandet utan det reglerades genom avtalet med SCA, som löpte ut 2000. SCA har varit markägare fram till 2002 då staten, genom Naturvårdsfonden, köpte området. I samband med köpet, bildades en ny fastighet, Långskog 2:54, och gränsen ändrades något bl.a. för att införliva en mindre förekomst av långskägg och Malungsfluggens naturreservat utvidgades med ca 3 hektar. Sedan 1995 ingår Malungsfluggen (SE0710002) i Natura 2000 nätverket.

Vid remissbehandling har yttranden inkommit från Medelpads Ornitologiska Förening, Skogsstyrelsen, Luftfartsverket och Sveriges Geologiska Undersökning (SGU). Samtliga tillstyrker en naturreservatsbildning. Luftfartsverket, som är ägare till det radartorn som finns på Malungsfluggen, framför att ett nytt avtal tecknas mellan Staten via Naturvårdsfonden och Luftfartsverket med samma villkor som i tidigare avtal med Svenska Cellulosa Aktiebolaget (SCA). Vidare framför de att informationstavlans placering skall överenskommas med Luftfartsverkets lokala underhållsentreprenör.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har tagit hänsyn till de vid remissförfarandet inkomna synpunkterna genom bearbetning av beslut och skötselplan.

Malungsfluggen är ett grandominerat område som inte har påverkats av skogsbruk under lång tid och där den rödlistade arten långskägg finns. Genom att låta skogen på Malungsfluggen i huvudsak utvecklas fritt kommer det med tiden att bildas viktiga strukturer för en lång rad arter som är gynnade av döende och död ved samt att bibehålla den beståndsstruktur som krävs för att hysa en förekomst av långskägglav. De största hoten mot de naturvärden som finns i reservatet utgörs av moderns skogsbruk som undanröjs med reservatsbildning.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk. De skogsbruksmetoder som vanligen används idag är ett hot mot områdets naturvärden. Genom reservatsbeslutet undanröjs dessa hot och förutsättningarna för bevarande av de höga naturvärdena bibehålls.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut skall skriva till Regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Kultur- och Naturavdelningen, 871 86 HÄRNÖSAND.

Skrivelsen skall ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen skall anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Tomas Rydkvist telefon 0611-34 92 47, fax 0611-34 93 77.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Dagbladet och Sundsvalls tidning.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Emma Edfors, länsjurist, Bo Halvarsson, biträdande länsarkitekt, Britt-Marie Lindström, sektionschef naturvård samt Eva Carron, chef Kultur- och naturavdelningen.

Gerhard Larsson
landshövding

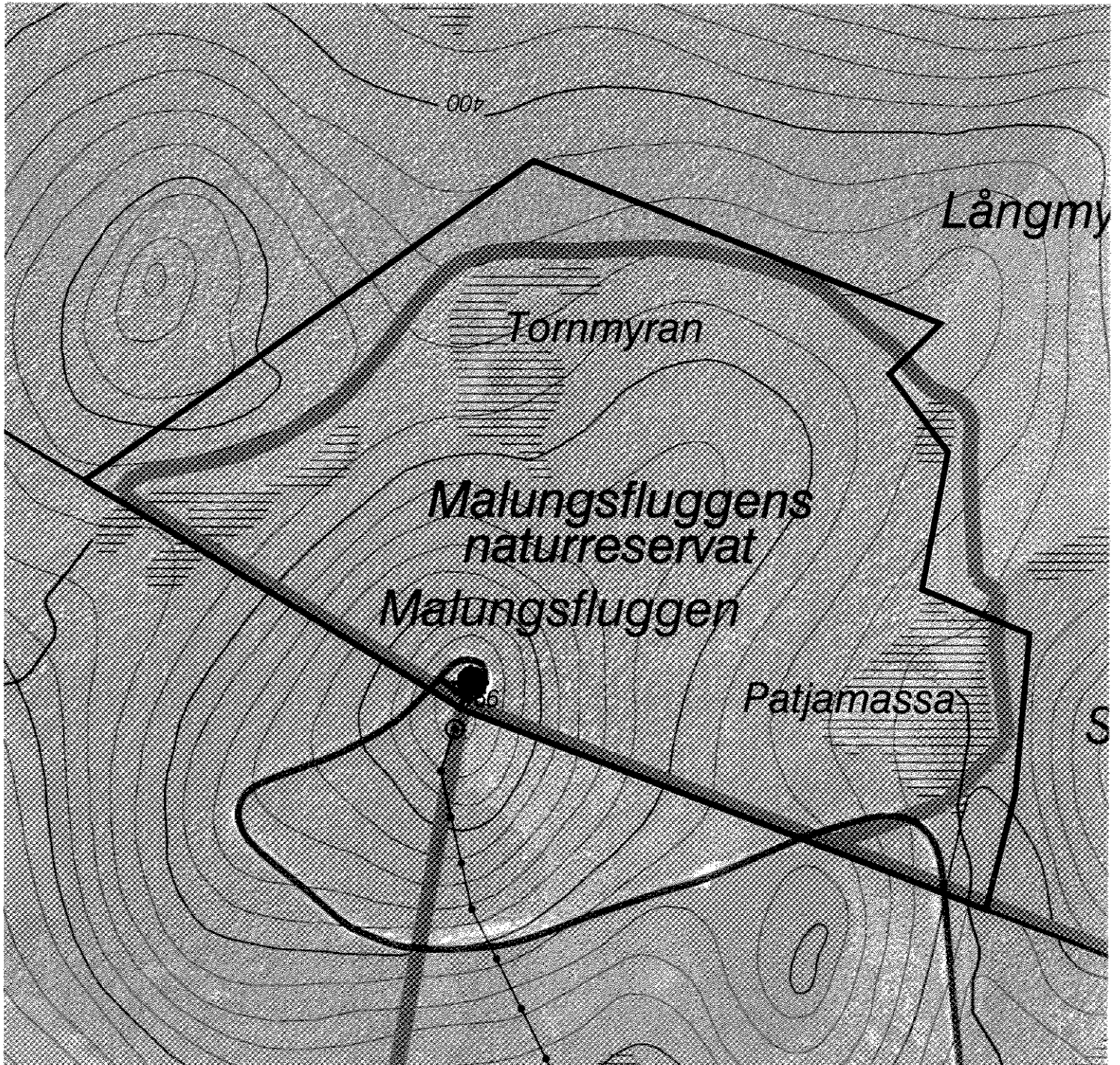

Tomas Rydkvist
naturvårdshandläggare

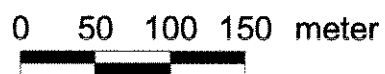
Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Sändlista
- 3 Skötselplan

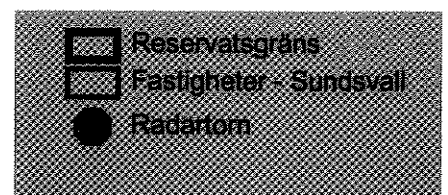
Beslutskarta

Lantmäteriet, 2006, Ur GSD-Fastighetskartan ärende 106-2004/188-Y

1:5000

Skötselplan för *Malungsfluggens naturreservat*

Denna skötselplan skall läsas och tillämpas tillsammans med reservatsbeslutet.

BESKRIVNINGSDDEL

Historisk markanvändning

Skogen på Malungsfluggen är grandominerad, med ett lövinslag på mindre än 10 %, och inte helt opåverkad av skogsbruk. Här och där ser man spår efter tidigare blädnings- och/eller plockhuggningar. Inom reservatet är skogen ca 100-130 år gammal med inslag av betydligt äldre granar. Skogen är bivis tät och risig med ett medeltal på ca 1100 stammar per hektar. Det har, genom intern beståndsdynamik, börjat att skapas mer död ved.

Kulturmiljövärden

Inga kända forminnen finns registrerade inom reservatet.

Friluftsliv

Området besöks i ringa omfattning av allmänheten.

Servitut och samfälligheter

Reservatet belastas av rätt till befintlig byggnad, radartorn, rätt till ledningsdragning och rätt till väg genom ett avtal, daterat 1974-06-05, mellan fd. Televerket och fd. markägaren SCA. Ett nytt avtal bör snarast upprättas mellan nuvarande markägare, staten via Naturvårdsfonden, och Luftfartsverket, ägare till radartorn, där samma rätt skrivs in. Staten äger ingen rätt till väg för reservatets räkning.

Natura 2000

Delar av reservatet ingår i EU:s nätverk av skyddade områden, Natura 2000. För Natura 2000-området finns en bevarandeplan i vilken det anges vad som krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus för utpekade habitat och arter. Målen och åtgärderna i denna skötselplan är utformade för att överensstämma med de mål som finns i bevarandeplanen. Vissa mål i bevarandeplanen har dock av praktiska skäl ej införlivats i skötselplanen för reservatet.

Jakt

Avtal om all jakt inom reservatet har tecknats mellan före detta markägaren SCA och Naturvårdsverket. Avtalet löper t.o.m. 30/6 2007 och förlängs automatiskt med 5 år om inte uppsägning sker. Jakträttsinnehavarna har noga att följa de gällande föreskrifter och etiska regler. När jakt pågår inom reservatet bör en skylt finnas uppsatt vid informationstavlan.

PLANDEL

Gränser

Reservatet skall märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsa reservatsgränsen.

Brand

Om spontan brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar och mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden härmed slutligen kan bekämpas. All eventuell brandbekämpning skall ske med så skonsamma metoder som möjligt och med största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Tillsyn

Länsstyrelsen utser en praktiskt ansvarig för tillsyn av information samt efterlevnad av reservatsbestämmelser. Uppdraget regleras i avtal.

Indelning i skötselområden

Området har indelats i 3 skötselområden, se bilagd karta skötselplanekarta.

Skötselområde 1

Granskogen

Mål

Att låta skogsmiljöerna utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer med de strukturer, som gamla träd, döende och döda träd samt liggande träd, som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem.

Ändamålet med naturreservatet är uppfyllt när:

- Viktiga strukturer som olikaldrighet, flerskiktning och död ved, i olika former och stadier av nedbrytning, är naturligt förekommande. Se vidare bevarandeplan.

Åtgärder

- Selektiv utglesning av barrträd
Förbättrande åtgärder för långskägg.

Det finns forskning som söker huruvida en utglesning av skogsbestånd i vissa fall skulle kunna ge en lokal tillväxthöjning hos långskägg och även skapa nya växtplatser. Detta kan ske genom att mindre trädgrupper ringbarkas och/eller entstaka träd fälls för att på sikt skapa en luckigare och ljusare beståndsstruktur. Även om inte så är fallet i dagsläget skulle det i en framtid kunna bli aktuellt att genomföra denna typ av åtgärder i reservatet. Innan några åtgärder påbörjas skall forskare kontaktas för samråd kring eventuell utglesning av bestånd och uppföljning av populationsutvecklingen för långskägg bäst genomförs. Den döda veden som bildas vid en eventuell åtgärd skall lämnas kvar i reservatet.

Skötselområde 2

Myrar

Mål

Att låta myrarna utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer.

Åtgärder

Inga åtgärder förutom uppföljning.

Skötselområde 3

Friluftsliv

Omfattar hela reseravtsområdet.

Mål

Att hålla området tillgängligt för allmänheten.

Ändamålet med naturreservatet är uppfyllt när:

- Informationstavla finns uppsatt.
- Information finns på länsstyrelsens hemsida (www.y.lst.se).

Åtgärder

- Informationstavlor
Information om reseravtet samt information om långskäggets biologi.
- Information på hemsida

En informationstavla placeras vid vändplanen i anslutning till radartornet enligt skötselkarta, med information om reservatet och om långskäggets biologi.

Informationstavlans plats skall överenskommas med Luftfartsverkets lokala underhålls罔reprenör på sådant sätt att placeringen inte stör underhållsarbete.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

prio	Åtgärd	Skötsel- omr	Start	Intervall	Finansiering
1	Information på hemsida	3	2006	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Informationstavlor	3	2006	engångsåtgärd	reservatsanslag
3	Selektiv utglesning av barrträd	1		vid behov	reservatsanslag

Uppföljning

Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen, förutom de åtgärder som anges ovan.

Sammanfattning av uppföljning

Skötsel- omr	Mål	Start	Intervall
1	Viktiga strukturer som olikåldrighet, flerskiktning och död ved, i olika former och stadier av nedbrytning, är naturligt förekommande. Se vidare	2010	löpandet tillsyn

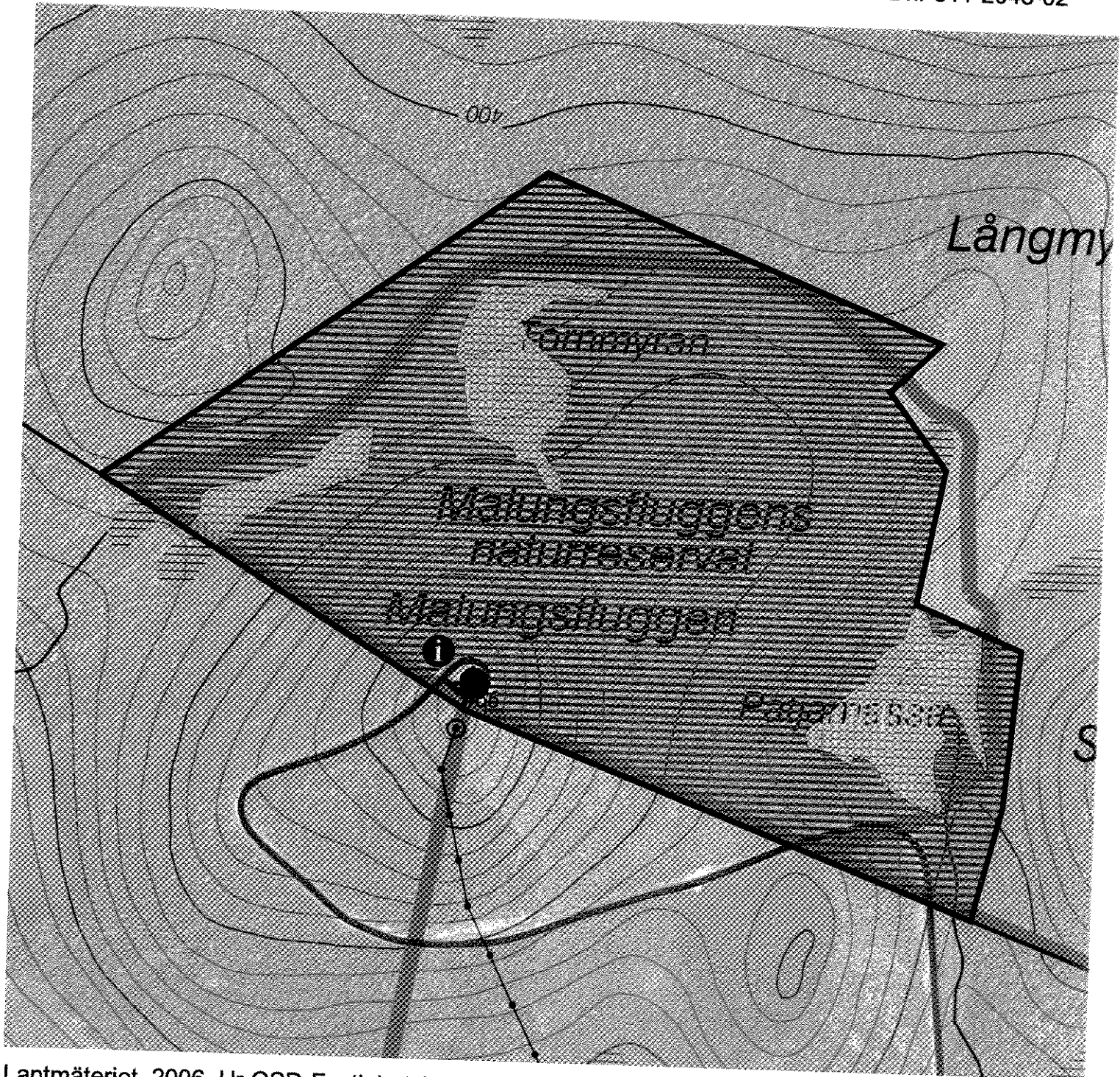
bevarandeplan.

3	Information finns på länsstyrelsens hemsida (www.y.lst.se).	2006	löpandet tillsyn
3	Informationstavla finns uppsatt.	2006	löpandet tillsyn

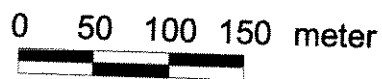
Malungsfluggens naturreservat

Skötselplanekarta

Dnr 511-2045-02

Lantmäteriet, 2006, Ur GSD-Fastighetskartan ärende 106-2004/188-Y

1:5000

- Reservatsgräns
- Informationstavla
- Skötselområden
  - 1 - Granskog
  - 2 - Myr
  - 3 - Friluftsliv
- Fastigheter - Sundsvall
- Radartorn